

Barbara Kukowicz-Wirowska

Pięćsetna rocznica śmierci Jana Olbrachta (17 VI 1501) w Toruniu

Rocznik Toruński 28, 199-200

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pięćsetna rocznica śmierci Jana Olbrachta (17 VI 1501) w Toruniu

Barbara Kukowicz-Wirowska

Rocznica tego ważnego wydarzenia sprzed pięciuset lat stała się okazją do zorganizowania w Muzeum Okręgowym w Toruniu wystawy poświęconej królowi oraz okolicznościowej sesji naukowej zatytułowanej „Jagiellonowie w Toruniu”.

Sesja, przygotowana przez Muzeum Okręgowe, a także Towarzystwo Miłośników Torunia, Polskie Towarzystwo Historyczne oraz Fundację „Pomerania”, odbyła się 21 VI 2001 r. w Sali Mieszczańskiej Ratusza Staromiejskiego. Jako pierwszy zabrał głos prof. Marian Biskup, który zaprezentował licznie zebranej publiczności postać Jana Olbrachta i jego brata Aleksandra, podkreślił doniosłość pobytów Jagiellonów w grodzie Kopernika oraz ich znaczenie dla dziejów miasta i Polski. Wystąpienie doc. Karoli Ciesielskiej poświęcone zostało Władysławowi Jagielle, jego wizytom w Toruniu i wpływowi polityki realizowanej przez monarchę na bieg wydarzeń w naszym mieście. Na zakończenie sesji dr Witold Szczuczko omówił znaczenie kontaktów i bliższych związków z Toruniem królów: Zygmunta Starego i jego syna Zygmunta Augusta.

Bepośrednio po zakończeniu sesji nastąpiło otwarcie, przygotowanej przez Muzeum Okręgowe oraz Archiwum Państwowe w Toruniu, wystawy pt. „Wokół króla Jana Olbrachta”. Na ekspozycji, mieszczącej się w tzw. Sali Królewskiej Ratusza – pamiętnej śmiercią monarchy w dniu 17 VI 1501 r. – zaprezentowano m.in. unikatowe archiwalia toruńskie świadczące o ścisłym związku miasta z władcą. Wśród nich eksponowano dokument zezwalający toruńskim mieszczanom na budowę mostu i akta potwierdzające otrzymanie od Rady miasta Torunia pewnych kwot, przekazanych królówi w formie pożyczki. Na wystawie znalazły się także kroniki miasta, księgi ławnicze oraz zapiski rocznikarskie, zawierające wzmianki o królu, oraz ważne dokumenty związane z Kazimierzem Jagiellończykiem, Aleksandrem oraz Filipem Kallimachem – wychowawcą i doradcą Olbrachta. Ekspozycję wzbogaciły obiekty pochodzące ze zbiorów Muzeum, m.in. XVIII- i XX-wieczne medale z wizerunkami Kazimierza Jagiellończyka, Jana Olbrachta i Aleksandra (autorstwa Jana Filipa Holzhaeussera i Witolda Korskiego), monety z czasów Jagiellonów oraz XIX-wieczne portrety

królewskie, a także fotografie zawierające panoramy Krakowa, widoki Wawelu, fragmenty kaplicy z kościoła św. Jana czy nagrobki króla Olbrachta i Filipa Kallimacha.

Dla upamiętnienia tak ważnej rocznicy Muzeum Okręgowe wraz z Towarzystwem Przyjaciół Muzeum przygotowało pod patronatem medialnym toruńskich „Nowości” tzw. „Niedzielę w Muzeum”. Impreza, przeznaczona dla szerszej publiczności, odbyła się 24 czerwca w Ratuszu Staromiejskim i związana była ze Świętem Miasta. W bogatym programie znalazły się m.in. prezentacje dawnych rzemiosł – pokazy bicia monet („Ars Replica” z Warszawy, Klub Kolekcjonerów z Łodzi), czerpania papieru (Muzeum w Dusznikach) oraz średniowiecznej sztuki rękopiśmienniczej (Biuro Integracji Działań Konserwatorskich z Torunia). Istniejące przy Muzeum Koło Młodych Miłośników Staro Torunia przygotowało inscenizację śmierci Jana Olbrachta. Ponadto organizatorzy zaprosili chętnych do udziału w żywym obrazie pt. „Podpisanie II pokoju toruńskiego”, wzorowanym na dziele Mariana Jaroczyńskiego. Zainteresowani mieli ponadto okazję oglądać i przymierzać średniowieczne i renesansowe stroje kobiece, a także wykazać się znajomością zbiorów muzealnych, biorąc udział w konkursach „Wokół Jagiellonów” i „Muzealni Tropiciele”. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się tego samego dnia w Sali Mieszkańskiej toruńskiego Ratusza. Program „Niedzieli w Muzeum” przewidywał również możliwość zwiedzania z przewodnikiem wystawy poświęconej królowi Janowi Olbrachtowi. Jedną z atrakcji dnia był występ zespołu muzyki dawnej „Schola Cantorum Inovroclaviensis”, który zaprezentował renesansową muzykę, tańce oraz ciekawe historyczne kostiumy.

Obchody pięćsetnej rocznicy śmierci króla upamiętniono także drukiem kolorowego folderu pt. „Wokół króla Jana Olbrachta”, wydanego przez Muzeum Okręgowe w Toruniu, przy wsparciu finansowym Urzędu Miasta Torunia.